

IN DIT NUMMER:

VOORWOORD REDACTIE	1
AGENDA	1
EVEN VOORSTELLEN: ONS NIEUWE BESTUURSLID	2

JAARVERSLAG UILENWERKGR EP	2
---	----------

BODEM- KWALITEIT EN	3
--------------------------------	----------

THEMA AVOND: "GEWASBE- SCHERMINGS- MIDDELEN OF BESTRIJDINGS- MIDDELEN?"	3
--	----------

INSPIRATIE IN ONS BUITENGEBIED	4
---	----------

MUSSEN, INSECTEN EN CHICOREI	5
---	----------

INSCHRIJVING BBM (BIODIVERSI- TEITS MONITOR MELKVEE- HOUDERIJ).	5
--	----------

VERSLAG ALGEMENE LEDEN VERGADERING	5
---	----------

MEER BIODIVERSITEIT OP ERVEN IN HEEZE-LEENDE: ERVENPLUS3.0	6
---	----------

COLOFON	6
----------------	----------

VOORWOORD REDACTIE

Beste lezers,

Voor u ligt de eerste nieuwsbrief van deze nieuwe jaargang. Een jaargang die nat begon, precies zoals de vorige jaargang eindigde. Zowel de oplettende als de minder oplettende kijker ziet de gevolgen hiervan in onze omgeving. De grondwaterstanden staan hoog om zoveel mogelijk water vast te houden voor de zomer. Vadertje Vorst hebben we nauwelijks gezien in de afgelopen maanden. We lijken te moeten gaan wennen aan deze nieuwe weersomstandigheden.

Iets anders waar we aan mogen gaan wennen is het heuglijke feit dat we een nieuw bestuurslid hebben. Tijdens de algemene ledenvergadering is Marco Boon gekozen als bestuurslid en daar zijn wij erg blij mee. Mocht u Marco nog niet kennen dan stelt hij zich verderop in deze nieuwsbrief aan u voor. En mocht u de algemene ledenvergadering hebben moeten missen dan kunt u een kort verslag vinden in deze nieuwsbrief.

Verder wijzen wij u in deze nieuwsbrief op het jaarverslag van de uilenwerkgroep dat sinds kort weer te vinden is op onze website. Naast uilen leest u in deze nieuwsbrief ook over mussen: welke bloemen kunt u zaaien om ze van voer te voorzien? En om het voorjaar te verwelkomen voorziet deze nieuwsbrief in een stukje proza van een kunstenaar uit Sterksel. En zo belanden we van een natte winter toch weer in een inspirerend voorjaar!

Wij wensen u veel leesplezier toe!
Namens de redactie,

Peter, Erik, Roel en Koen

AGENDA:

2 april lezing door Dhr. Carlos Faes, eigenaar van de Philips fruittuin.

15 september: streekmarkt Leenderstrijp

Even voorstellen: ons nieuwe bestuurslid

Tijdens de ledenvergadering van 20 maart 2024 is Marco Boon gekozen tot nieuw bestuurslid. Hieronder stelt Marco zich voor.

Mijn vrienden lachten me uit..... Bestuurslid bij een platte-landsvereniging.... Das niet iets dat ze mij hadden zien doen 10 jaar geleden. En ik eigenlijk ook niet. Maar het is wel iets waar ik zin in heb.

Laat ik me eerst voorstellen. Mijn naam is Marco Boon, woonachtig op de Heggerdijk 5 in Leende. En zoals de meesten wel zullen opmerken, Boon is geen Brabantse naam, laat staan een Lindse. 56 jaar geleden geboren in Hulst, Zeeuwse Vlaanderen en afstammend van de Belgische tak der Bonen. Niet van de schrijver Louis Paul Boon overigens, onze tak bestaat sinds 1545 louter uit boeren, landarbeiders en dagloners. Mijn vader was de eerste die met die familietraditie brak.

Mijn connectie met Leende heb ik te danken aan Natasja Bax, de vrouw waarmee ik mijn leven mag delen. Als dochter van Jo Bax en Cintha van der Kruis hoef ik haar verbondenheid met Leende en Leenderstrijp niet uit te leggen. Samen hebben we een bedrijf waarvoor we verkooptrainingen geven aan software verkopers. Ook samen (opgeteld) hebben we 4 kinderen, met leeftijden tussen 19 en 27 jaar. Hoewel ze zo nu en dan hier te vinden zijn, zijn ze hier niet opgegroeid.

Sinds 2013 wonen we op de Heggerdijk, eerst alleen in de weekenden en vakanties, maar sinds anderhalf jaar fulltime. En we vinden het fantastisch hier. We zijn dan ook erg blij en trots op dit prachtige plekje in Leende. Dicht bij de natuur en tussen de weilanden waar (wel eens) kraanvogels landen. Brabantse gezelligheid.

Mijn eerste echte contact met Hei, Heg en Hoogeind was in 2015. Vrijwilligers hebben toen in één dag de haag om ons perceel geplant. En dat was een bijzondere ervaring. Er stapte ineens een boel kennis, enthousiasme, gezelligheid en

gedrevenheid ons erf op. En Krijn natuurlijk, voor de soep. Over de jaren kwamen er uilenkasten en een valkenkast met de bijbehorende bezoeken van de werkgroepen. Allemaal superleuk. Hierdoor ben ik bekend geraakt met andere werkzaamheden van de vereniging en raakte ik enthousiast. Samen werken aan een mooi buitengebied waar natuur, landschap en gezonde boerenbedrijven naast elkaar bestaan. Daarin proactief willen zijn, in samenwerking met andere belanghebbenden. Als secretaris wil ik daar graag mijn steentje aan bijdragen en er vooral veel over leren. Voor alle leden in dit prachtige stukje Nederland.

Jaarverslag uilenwerkgroep

Het jaarverslag van de uilenwerkgroep is onlangs weer opgeleverd en verspreid door de coördinator. Benieuwd naar de resultaten en andere wetenswaardigheden van afgelopen jaar? Ga dan naar onze website voor het digitale jaarverslag: <https://www.heiheghoogeind.nl/jaarverslag-2023-uilen-en-torenvalken/>

Bodemkwaliteit en voedselkwaliteit

In 2017 heeft het Louis Bolk Instituut een literatuurstudie gedaan : Trends in bodem- en gewaskwaliteit. De conclusie is dat bij humane voeding de mineralen en vitamine gehalte in de periode 1982-2002 met soms wel 50 % zijn afgenomen. Concreet: je moet twee keer zoveel groenten eten om dezelfde hoeveelheid mineralen en vitaminen binnen te krijgen.

Het grootste gedeelte van de Nederlandse bodem wordt gebruikt voor veevoer. Vee heeft ook een gevarieerd menu met mineralen en vitaminen nodig om gezond te blijven. Ook hier is de trend negatief. Bij het vergelijken van wat 'oudere' en 'moderne' tarwerassen blijkt dat de moderne variëteiten minder koper, ijzer, magnesium, mangaan, fosfor, selenium en zink zit. Het seleniumgehalte in maïs is in tien jaar tijd gehalveerd. Ook het kobaltgehalte in de graskuilen is gehalveerd. Kortom; ook hier loopt de voedselkwaliteit terug.

De reden voor deze achteruitgang is niet helemaal bekend. In de literatuurstudie worden 3 redenen aangehaald: verdichting (meer plantjes per oppervlakte), veredeling (vooral op smaak, kleur, transporteerbaarheid, houdbaarheid etc.), bodemkwaliteit (wat niet meer in de bodem zit kan er niet meer uitkomen)

In de jaren 80 ontstond een crisis in de Nederlandse tomatenteelt: Bij onze oostburen (de belangrijkste afzetmarkt) ontstaat ongenoegen over de Nederlandse tomaat die 'Wasserbomben' worden genoemd: Ze werden als waterig en smakeloos ervaren. Zou zoiets ook kunnen gebeuren bij gewassen die te veel aan voedselkwaliteit hebben ingeleverd?

Erik van Asten

Thema avond: "Gewasbeschermingsmiddelen of bestrijdingsmiddelen?"

Op dinsdag 27 februari heeft weer een mooie thema avond plaatsgevonden, georganiseerd door de werkgroep Jaarprogramma. Hoewel het een interessante en goede presentatie was bleek de opkomst wat teleurstellend, aldus de organisatie. Tijdens de avond was er soms pittige discussie, wat er ook bij hoort. Gewasbescherming blijft altijd een punt van voor of tegen, biologisch of gangbaar telen.

Inspiratie in ons buitengebied

Aan de Beukenlaan in Sterksel heeft Jos Vos drie bloemblokken aangelegd via BoerenNatuur Brabant Midden. Die aanleg vond plaats in het kader van het Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer. Bloemenblokken geven een mooie afwisseling in het landschap en bieden plaats aan insecten, vogels en zoogdieren. De bijbehorende vergoedingen zijn marktconform. Verder kunnen ze interessant zijn in de

gecombineerde opgave en als melkveehouder ook nog in de Biodiversiteits Monitor Melkveehouderij (BBM).

Ook mensen genieten van dat afwisselend landschap. De kunstenaar Elke Meulendijks woont tegenover de bloemenblokken en schreef er op ons verzoek een stukje over voor in onze nieuwsbrief:

Land met inspiratie

In het buitengebied genieten we dagelijks van veel groen en weilanden. Prachtig, zeker wanneer er een afwisseling in het patroon komt is het dubbel genieten:

kruiden, grassen en bloemen. En voor de kunstenaar in me: texturen, structuren, geuren en kleuren.

Fantastisch land met inspiratie. Stilstaan bij de wandelingen. Genieten op de fiets en meenemen in mijn schilderijen. Erover praten. Het delen van vreugde. Leven. Bijen zoemen en hommels spelen tussen de bladeren. Het licht schiet door de structuren. De kleuren veranderen iedere minuut. De kleuren veranderen iedere dag. De seizoenen zijn zichtbaar. De wind neemt de kleuren mee. De wind brengt de geuren. De wind brengt geluk. De zon straalt van zoveel kleur en vormen.

Sentimenteel?

Ja. Ik als kunstenaar leef op gevoel. Met emoties. Iedere dag weer. De stukken land met inspiratie zijn een genot in onze buurt. Dank aan haar makers. Uit hetzelfde hout gesneden? Genieten van ieder klein moment in het leven.

Vele kunstenaars gebruiken de veelzijdigheid van de natuur als bron voor hun creaties. Galerie Ekelhof

zal deelnemen aan Sterksel sterk in Kunst zaterdag 11 en zondag 12 mei van 11-17u. Terugkijken en wederom genieten van kruiden, grassen en bloemen. Texturen, structuren, geuren en kleuren.

U kunt mijn uitgewerkte inspiraties bekijken op <https://www.elkemeulendijks.nl>

Samen sterk voor mooie momenten in het leven.

*Elke Meulendijks
Kunstenaar)*

Afgelopen tijd was de kraanvogeltrek in volle gang. Zo lande er 37 kraanvogels in de Riesten om daar te foerageren. Erik van Asten kreeg ze voor de lens.

Mussen, insecten en chicorei

De huismus is bij ons nog op veel plaatsen aanwezig. Toch staat hij op de Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels als 'gevoelig' aangemerkt. Huismussen zijn sterk afhankelijk van mensen voor zowel de huisvesting als het voer. Ze nestelen graag onder pannen, in spouwmuren etc. Overal waar een beetje ruimte is in een gebouw wordt geclaimd.

Zaden van grassen en (on)kruiden vormen grotendeels het voedsel voor onze huismus. Voedersilo's en -huisjes, vetbollen, pindasilos etc. worden ook snel gevonden. Ook het houden van kippen en daarmee het aanbod van kippenvoer wordt gewaardeerd. Dat het een sociaal dier is, is dan snel te zien: vaak zitten er tussen de tien en twintig mussen op zo'n voederplek gezellig te eten.

Cichorei is een gewas met mooie blauwe bloemen die echter maar een dag bloeien. Na bevruchting vormt zich zaad. De pluimvoetbij is een van de bevruchters en maakt graag gebruik van de aanwezige nectar en stuifmeel in het bloemetje. Onze mussen vinden die zaadjes erg lekker.

Door de houtige stengels, maken in het najaar maken insecten gebruik van de plant: ze vinden er een schuilplaats om de winter door te komen. Door de inzaai van een beetje Cichorei in de tuin wordt dus een interessant plekje voor zowel mussen als insecten gecreëerd.

Huisumus op Chicorei met zaaddoosjes (foto: Peter Kerkhofs)

Inschrijving BBM (Biodiversiteits Monitor Melkveehouderij).

BoerenNatuur Brabant en ZLTO zoeken melkveehouders voor de duurzaamheidsmonitor: Brabantse Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij (BBM). De BBM is een duurzaamheidsmonitor voor melkveehouders, die prestaties op het gebied van duurzaamheid en biodiversiteit inzichtelijk maakt en beloont. Momenteel doen 450 melkveehouders mee en is er ruimte voor 200 nieuwe deelnemers in Brabant. Aanmelden kan tot 1 april 2024.

Aanmelden en deelnemen is super eenvoudig:

https://formulieren.brabant.nl/provnbr/M351710_Aanmelden_praktijkproject_biodiversiteitsmonitor

Verslag algemene ledenvergadering

Op woensdag 20 maart heeft de algemene ledenvergadering plaatsgevonden in café de Hospes. Bij binnenkomst stond het gebruikelijke kopje koffie mét koekje weer klaar. Met een opkomst van zo'n 25 tot 30 personen was het animo niet hoog maar voldoende om er een gezellige vergadering van te maken. Die vergadering begon met de behandeling van het financieel jaarverslag. Deze werd goed bevonden door de kascontrolecommissie en de vergadering. De vereniging staat er financieel nog altijd goed voor. Na de financiën volgde de gebruikelijke rondgang van de verschillende werkgroepen. Vanuit de uilenwerkgroep, de natuurwerkgroep en de werkgroep inventarisatie werden beelden van presentaties gehouden. Dit was een mooie bijdrage aan de avond en bovendien erg interessant. Na de pauze was het tijd om de vrijwilliger van het jaar bekend te maken. Dit jaar viel die eer te beurt aan Koen Staals, een van de jongere leden van onze vereniging. Koen werd bedankt voor zijn inzet bij de PR-commissie waar hij sinds 2017 vier keer per jaar een nieuwsbrief oplevert. Daarnaast springt hij graag bij als er extra manschappen nodig zijn bij de uilenwerkgroep. Naast de vrijwilliger van het jaar viel ook de winnaar van de loterij in de prijzen. Dit keer was Frans Bax de gelukkige. Na dit intermezzo was het moment daar om het nieuwe bestuurslid voor te dragen. Marco Boon stelde zich voor aan de vergadering en werd na enkele leuke vragen officieel geïnstalleerd als bestuurslid. Daarmee bestaat het bestuur op dit moment uit Harrie Maas, Krijn van den Hoven, Johan van Meijl en Marco Boon. De vergadering werd tegen kwart voor 11 officieel gesloten maar het bleef nog lang gezellig in de Hospes.

Meer biodiversiteit op erven in Heeze-Leende: ErvenPlus3.0

Wat is ErvenPlus?

Eerder deden ruim 30 deelnemers in onze gemeente Heeze-Leende mee aan ErvenPlus. Een regeling om het landschap en de biodiversiteit een steuntje in de rug te geven. Opnieuw kan er deelgenomen worden met ErvenPlus3.0. Het project is van Brabants Landschap en Orbis. De provincie Noord-Brabant, de Nationale Postcodeloterij en de gemeente Heeze-Leende dragen bij.

Waarom mee doen?

Bestaande erven kunnen met het project een plus krijgen voor meer biodiversiteit. Bovendien maakt de streekeigen beplanting het buitengebied van onze gemeente aantrekkelijker.

Deelnemer worden?

Dan kunt u zich aanmelden via brabantslandschap.nl/ervenplus. Vervolgens wordt beoordeeld of uw erf in aanmerking komt. Als dat het geval is, wordt contact met u opgenomen voor het inplannen van een 'erfscan'. Een opgeleide erfscanner komt dan uw erf onder de loep nemen om samen met u te bepalen welke maatregelen kunnen worden uitgevoerd. Denk daarbij aan gemengde hagen, fruitbomen, graanveldjes, zwaluwkasten, muizenruiters, mussenhotels en modderplaatsen. Aan de hand van de erfscan wordt vervolgens een 'erfplan' met inrichtingsschets gemaakt, die aan u wordt voorgelegd. Bij akkoord zal levering van de maatregelen plaatsvinden.

Voorwaarde is dat het erf in het buitengebied van Heeze-Leende is gelegen.

COLOFON

Plattelandsvereniging Hei, Heg & Hoogeind streeft naar een mooi buitengebied waar natuur, landschap en gezonde boerenbedrijven naast elkaar kunnen bestaan. Informatie over onze activiteiten vindt u op:

www.heiheghoogeind.nl

Redactie Nieuwsbrief:

Roel van Dijk
Peter Kerkhofs
Erik van Asten
Koen Staals

Foto's: Erik van Asten
(tenzij anders vermeld)

Contactadres:

contact@heiheghoogeind.nl

